

32001L0045

19.7.2001

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 195/46

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2001/45/EÜ,

27. juuni 2001,

millega muudetakse nõukogu direktiivi 89/655/EMÜ, mis käsitleb tööl töövahendite kasutamisega seotud tööohutuse ja tervishoiu miinimumnõudeid (teine üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 137 lõiget 2,

võttes arvesse pärast tööohutuse, -hügieeni ja -tervishoiu nõuandekomiteega konsulteerimist esitatud komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾

olles nõu pidanud regioonide komiteega,

toimides asutamislepingu artiklis 251 nimetatud menetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Asutamislepingu artiklis 137 lõikes 2 on sätestatud, et nõukogu võib direktiividega vastu võtta miinimumnõuded, et soodustada eelkõige töökeskkonna parandamist töötajate ohutuse ja tervise paremaks kaitsmiseks.
- (2) Vastavalt kõnealusele artiklile hoiduvad need direktiivid haldus-, finants- ja õiguslike piirangute kehtestamisest viisil, mis pärsiks väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete loomist ja arengut.
- (3) Tööohutuse, -hügieeni ja -tervishoiu parandamine on eesmärk, mida ei tohi allutada üksnes majanduslikele kaalutlustele.
- (4) Tervise ja ohutuse tagamiseks kavandatud miinimumnõuete järgimine ajutiste kõrgtööde jaoks ettenähtud töövahendite kasutamisel on töötajate tervise ja ohutuse kindlustamisel eriti oluline.
- (5) Asutamislepingu artikli 137 lõike 2 kohaselt vastu võetud sätteid ei takista ühtki liikmesriiki säilitamast või kehtestamast rangemaid töökaitsemeetmeid, kui need on kooskõlas asutamislepinguga.
- (6) Kõrgtööd võivad seada töötajate ohutuse ja tervise eriti

suurde ohtu, eelkõige ohustavad neid kõrgelt allakukkumised ja muud tõsised tööõnnetused, mis moodustavad suure osa kõikidest õnnetustest, eriti surmaga lõppenud õnnetustest.

- (7) Füüsilisest isikust ettevõtjad ja tööandjad võivad mõjutada töötajate ohutust ja tervist, kui nad ise teevad ametitööd ja kasutavad isiklikult ajutisteks kõrgtöödeks ettenähtud töövahendeid.
- (8) Nõukogu 24. juuni 1992. aasta direktiiv 92/57/EMÜ, mis käsitleb töökaitse ja -tervishoiu miinimumnõuete rakendamist ajutistel või liikuvatel ehitusplatsidel (kaheksas üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses), ⁽⁴⁾ paneb neisse kategooriatesse kuuluvatele isikutele kohustuse järgida muu hulgas direktiivi 89/655/EMÜ ⁽⁵⁾ artikli 4 ja I lisa sätteid.
- (9) Tööandja, kes kavatseb lasta teha ajutisi kõrgtöid, peab valima töövahendid, mis tagavad piisava kaitse kõrgelt kukkumise ohu vastu.
- (10) Üldiselt pakuvad kukkumiste vastu võetavad kollektiivsed kaitsemeetmed paremat kaitset kui individuaalsed. Iga konkreetse töökoha jaoks peaksid ohtude ennetamise ja vältimise seisukohast sobivate töövahendite valiku ja kasutamise kaasnema eriväljaõpe ja vajaduse korral täiendavad uuringud.
- (11) Redelid, tellingud ja köied on kõrgtöödel kõige sagedamini kasutatavad töövahendid ja seetõttu sõltub seda laadi tööga tegelevate töötajate ohutus ja tervis suurel määral nimetatud vahendite õigest kasutamisest; seetõttu tuleb kindlaks määrata, mil viisil saavad töötajad selliseid töövahendeid kõige ohutumalt kasutada; selleks on vaja töötajate asjakohast väljaõpet.
- (12) Käesolev direktiiv on sobivaim vahend seatud eesmärkide saavutamiseks ega lähe nende saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (13) Käesolev direktiiv on praktiline panus siseturu sotsiaalse ulatuse kujundamisse.

⁽¹⁾ EÜT C 247 E, 31.8.1999, lk 23ja
EÜT C 62 E, 27.2.2001, lk 113.

⁽²⁾ EÜT C 138, 18.5.1999, lk 30.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 21. septembri 2000. aasta arvamus (EÜT C 146, 17.5.2001, lk 78), nõukogu 23. märtsi 2001. aasta ühine seisukoht (EÜT C 142, 15.5.2001, lk 16) ja Euroopa Parlamendi 14. juuni 2001. aasta otsus.

⁽⁴⁾ EÜT L 245, 26.8.1992, lk 6.

⁽⁵⁾ EÜT L 393, 30.12.1989, lk 1.

(14) Liikmesriikidele tuleks anda võimalus kasutada ülemineku-
kuaega, et arvesse võtta väikeste ja keskmise suurusega
ettevõtete konkreetseid probleeme,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Käesoleva direktiivi lisa esitatud tekst lisatakse direktiivi
89/655/EMÜ II lisasse.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud
õigusnormid vastu ja avaldavad need hiljemalt 19. juulil 2004.
Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

Liikmesriikidel on lisa punkti 4 rakendamisel õigus kasutada üle-
minekuaega, mis ei ole pikem kui kaks aastat alates esimeses lõi-
gus märgitud kuupäevast, et võtta arvesse erinevaid olukordi, mis
võivad tuleneda käesoleva direktiivi praktilisest rakendamisest eel-
kõige väikestes ja keskmise suurusega ettevõtetes.

2. Kui liikmesriigid need meetmed võtavad, lisavad nad nendes-
se meetmetesse või nende meetmete ametliku avaldamise korral
nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi kehtes-
tavad liikmesriigid.

3. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga
reguleeritavas valdkonnas nende poolt juba vastu võetud või vastu
võetavate siseriiklike õigusnormide teksti.

Artikkel 3

Direktiiv jõustub *Euroopa Ühenduste Teatajas* avaldamise päeval.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Luxembourg, 27. juuni 2001

Euroopa Parlamendi nimel

president

N. FONTAINE

Nõukogu nimel

eesistuja

A. BOURGEOIS

LISA

- “4. **Ajutisteks kõrgtöödeks ettenähtud töövahendite kasutamist käsitlevad sätted.**
- 4.1. *Üldsätted*
- 4.1.1. Kui ajutisi kõrgtöid ei ole võimalik teostada ohutult ja nõuetekohastes ergonomilistes tingimustes sobivalt pinnalt vastavalt direktiivi 89/391/EMÜ artiklile 6 ja käesoleva direktiivi artiklile 3, tuleb valida ohutute töötingimuste tagamiseks ja säilimiseks kõige sobivamad töövahendid. Kollektiivseid kaitsemeetmeid tuleb eelistada individuaalsetele kaitsemeetmetele. Töövahendite mõõtmed peavad vastama tehtava töö iseloomule ja eeldatavale pingele ning võimaldama ohutut läbipääsu.
- Kõrgustes asuvatele ajutistele töökohtadele juurdepääsuks tuleb valida kõige sobivamad vahendid vastavalt liikumissagedusele, kokkulepitavale kõrgusele ja kasutusajale. Valitud vahendid peavad võimaldama evakueerimist otsese ohu korral. Tee juurdepääsuvahendilt platvormidele, tekkidele või sildadele ja sealt tagasi ei tohi suurendada kukkumisohtu.
- 4.1.2. Redeleid võib kõrgtööl kasutada töökohana üksnes tingimustes, kus arvestades punkti 4.1.1 ei ole muude ohutumate vahendite kasutamine õigustatud vähese ohu ja lühikese kasutusaja või kohapealsete olude tõttu, mida tööandja muuta ei saa.
- 4.1.3. Kõite abil liikumist ja kinnitamist võib kasutada üksnes tingimustes, kus ohu hindamisel leitakse, et tööd on võimalik teha ohutult, ja kui muude ohutumate töövahendite kasutamine ei ole õigustatud.
- Arvestades ohtude hindamist ja eelkõige sõltuvalt töö kestusest ja ergonomilistest piirangutest, tuleb sätestada istme ja vajalike lisaseadmete kasutamine.
- 4.1.4. Sõltuvalt eespool öeldu põhjal valitud töövahendi liigist tuleb kindlaks määrata asjakohased meetmed, millega minimeerida töötajaid ähvardavaid ohte, mis on seotud kõnealuste töövahendite liigiga. Vajaduse korral tuleb ette näha kukkumist takistavate julgestusseadmete paigaldamine. Need peavad olema sobiva kuju ja piisava tugevusega, et takistada või peatada kõrgusest kukkumist ning võimaluse korral hoida ära töötajate vigastamist. Kollektiivsed kukkumist takistavad julgestusseadmed peavad olema terviklikud, välja arvatud kohtades, kus asub juurdepääs redelile või trepile.
- 4.1.5. Kui konkreetse tööülesande täitmine nõuab, et kollektiivne kukkumist takistav julgestusseade ajutiselt kõrvaldataks, tuleb võtta tõhusaid asendavaid ohutusmeetmeid. Nimetatud tööülesannet ei tohi täita enne, kui kõnealused meetmed on võetud. Kui konkreetne tööülesanne on alaliselt või ajutiselt lõpetatud, tuleb kollektiivne kukkumist takistav julgestusseade tagasi paigutada.
- 4.1.6. Ajutist kõrgtööd võib teha üksnes siis, kui ilmastikutingimused ei kahjusta töötaja ohutust ja tervist.
- 4.2. *Redelite kasutamist käsitlevad erisätted*
- 4.2.1. Redelid tuleb paigaldada nii, et nad kasutamise ajal kindlalt seisaksid. Kokkupandavad redelid peavad seisma kindlal, tugeval, sobiva suurusega liikumatul jalamil, et redelipulgad püsiks horisontaalasendis. Rippredelid tuleb kinnitada ohutul viisil nii, et need ei liiguks ega kiiguks, v.a nõorredelid.
- 4.2.2. Kokkupandavate redelite jalgade libisemist kasutamise ajal tuleb takistada redeli üla- või alaosa kinnitamisega, libisemist takistavate vahendite või muude sama tõhusate lahenduste kasutamisega. Juurdepääsuredelid peavad olema piisavalt pikad, et ulatuda üle juurdepääsuplatvormi, välja arvatud juhul, kui on võetud muid meetmeid kindla kinnihoidmiskoha tagamiseks. Lukustatavaid mitmeosalisi redelid ja pikendusredelid tuleb kasutada nii, et nende eri osad ei saaks üksteise suhtes liikuda. Ratasredelid tuleb paigutada enne neile astumist liikumatusse asendisse.
- 4.2.3. Redeleid tuleb kasutada nii, et töötajad saaksid kogu aeg neist kinni hoida ja neile kindlalt toetuda. Eriti siis, kui kandamit tuleb redelil käsitsi kanda, ei tohi see takistada kindlat kinnihoidmist.
- 4.3. *Tellingute kasutamist käsitlevad erisätted*
- 4.3.1. Kui valitud tellinguid käsitlev arvutus ei ole kättesaadav või kui see ei sisalda asjaomaseid ehituslikke juhiseid, tuleb teha tugevus- ja püstuvusarvutused, välja arvatud juhul, kui tellingud on paigaldatud vastavalt üldtunnustatud standardkujule.

- 4.3.2. Pädev isik peab koostama monteerimis-, kasutus- ja demonteerimiskava sõltuvalt valitud tellingute keerukusest. Nimetatud kava võib olla koostatud standardse kavana, millele on lisatud kõnealuste tellingute konkreetsete üksikasjadega seotud andmed.
- 4.3.3. Tellingute kandeosade libisemine peab olema välistatud kandepinna kinnitamise, libisemist takistava vahendi või muu sama tõhusa lahenduse abil ning kandepind peab olema piisava kandevõimega. Tuleb tagada, et tellingud seisaksid kindlalt. Ratastellingute puhul tuleb asjakohaste vahenditega takistada nende ootamatut liikumist kõrgtööde ajal.
- 4.3.4. Tellinguplatvormide mõõtmed, kuju ja paigutus peavad vastama tehtava töö iseloomule ja kantavale koormusele ning võimaldama ohutu töö ja liikumise. Tellinguplatvormid peavad olema paigaldatud nii, et nende osad tavapärase kasutamise juures ei liigu. Tellinguplatvormide osade ja kollektiivsete kukkumist takistavate vertikaaljulgustusseadmete vahel ei tohi olla ohtlikke tühimikke.
- 4.3.5. Kui tellingute osad ei ole kasutamiseks valmis, näiteks monteerimise, demonteerimise või ümber tegemise ajal, tuleb need tähistada hoiatusmärkidega vastavalt direktiivi 92/58/EMÜ alusel vastuvõetud siseriiklikele õigusaktidele ja sobival viisil füüsiliste piiretega eraldada, et takistada juurdepääsu ohtlikule alale.
- 4.3.6. Tellinguid võib paigaldada, demonteerida või olulisel määral muuta üksnes pädeva isiku järelevalve all ja seda võivad teha ainult töötajad, kes on artiklis 7 käsitletud konkreetseid ohtusid silmas pidades saanud ettenähtud toiminguteks asjakohase eriväljaõppe, mis hõlmab eelkõige:
- asjaomaste tellingute paigaldamise, demonteerimise või muutmise kava mõistmist;
 - ohutust kõnealuste tellingute paigaldamise, demonteerimise või muutmise ajal;
 - inimeste või esemete kukkumise ohtu välistavaid meetmeid;
 - kaitsemeetmeid, mida kasutatakse muutuvate ilmastikutingimuste puhul, mis võiksid kõnealuseid tellinguid kahjustada;
 - lubatud koormust;
 - igasuguseid muid ohtusid, mis on seotud eespool nimetatud paigaldamise, demonteerimise või muutmistoimingutega.

Järelevalvega tegeleva isikul ja asjaomastel töötajatel peab olema punktis 4.3.2. nimetatud paigaldamis- ja demonteerimiskava, kaasa arvatud juhised, mis võivad selle juurde kuuluda.

4.4. *Köie abil liikumist ja kinnitamist käsitlevad erisätted*

Köie abil liikumine ja kinnitamine peab vastama järgmistele tingimustele:

- süsteem peab koosnema vähemalt kahest eraldi ankurdatud köiest, millest üks on juurdepääsu-, laskumis- ja toetumisvahend (töököis) ja teine kindlustusköis (julgestusköis);
- töötajatele tuleb anda ja nad peavad kasutama asjakohaseid rakmeid, millega nad on kinnitatud julgestusköie külge;
- töököis peab olema varustatud ohutute tõusu- ja laskumisseadmetega ning automaatlukustussüsteemiga, mis takistab kasutajat kukkumast, kui ta peaks kaotama kontrolli oma liigutuste üle. Julgestusköis peab olema varustatud kukkumist takistava liikuvüsteemiga, mis liigub koos töötajaga;
- tööriistad ja muud lisatarvikud, mida töötaja kasutab, peavad olema kinni töötaja rakmete või istme küljes või mingil muul asjakohasel viisil kinnitatud;
- töö peab olema nõuetekohaselt kavandatud ja järelevalve all, et ohuolukorras oleks võimalik töötaja viivitamatult päästa;
- artikli 7 kohaselt peavad asjaomased töötajad saama ettenähtud toimingute suhtes piisava väljaõppe, mis hõlmab eelkõige päästetoiminguid.

Erandlikes tingimustes, kus ohtude hinnangu põhjal muudab teise köie kasutamine töö ohtlikumaks, võib lubada ühe köie kasutamist, tingimusel et ohutuse tagamiseks vastavalt siseriiklikule õigusele ja/või tavale on võetud asjakohased meetmed.”